

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
INTRODUCTION	9
ROZDZIAŁ PIERWSZY	
TERYTORIUM WIELKOPOLSKI I ZIEMI LUBUSKIEJ JAKO OBSZAR DZIAŁAŃ WOJENNYCH	13
<i>Karol Olejnik</i>	
1.1. Zmiany zasięgu terytorialnego obszaru	13
1.2. Elementy fizyczno-geograficzne	18
1.3. Elementy społeczno-gospodarcze	21
ROZDZIAŁ DRUGI	
DZIAŁANIA WOJENNE NA OBSZARZE WIELKOPOLSKI I ZIEMI LUBUSKIEJ W DOBIE PAŃSTWA PIASTOWSKIEGO (X-XIV WIEK)	
<i>Karol Olejnik</i>	
2.1. Działania wojenne w okresie powstawania państwa i w czasach monarchii wczesnofeudalnej	33
2.1.1. Struktury militarne państwa wczesnofeudalnego	33
2.1.2. Działania wojenne na terenie Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej	41
ROZDZIAŁ TRZECI	
DZIAŁANIA MILITARNE W WIELKOPOLSCE W OKRESIE JAGIELLOŃSKIM (XV-XVI WIEK)	73
<i>Karol Olejnik</i>	
3.1. Okres zagrożenia Wielkopolski do połowy XV stulecia	73
3.2. Od Wojny Trzynastoletniej po schyłek panowania Jagiellonów	94
ROZDZIAŁ CZWARTY	
DZIAŁANIA ZBROJNE NA TERENIE WIELKOPOLSKI W XVII I XVIII WIEKU	111
<i>Karol Olejnik</i>	
4.1. Wielkopolska w latach 1572-1655	111
4.2. Wielkopolska w latach 1655-1795	119
ROZDZIAŁ PIĄTY	
WIELKOPOLSKA W DOBIE WOJEN NAPOLEOŃSKICH (1807-1813)	165
<i>Stefan Chojnecki</i>	
5.1. Tworzenie polskich sił zbrojnych w Wielkopolsce (1806-1807)	165
5.2. Legie wielkopolskie w okresie od sierpnia 1807 do kwietnia 1809 roku	169
5.3. Wielkopolska w okresie wojny polsko-austriackiej w 1809 roku	171
5.4. Wielkopolska w ostatnich latach księstwa warszawskiego (październik 1809 – luty 1813 roku)	173
ROZDZIAŁ SZÓSTY	
WIELKOPOLSKA W DOBIE POWSTAŃ NARODOWYCH	179
<i>Wojciech Stanisław Mikul</i>	
6.1. Działania zbrojne na terenie Wielkopolski w okresie insurekcji kościuszkowskiej 1794 roku	179
6.2. Powstanie wielkopolskie w 1806 roku	192
6.3. Powstanie wielkopolskie w 1848 roku	196

ROZDZIAŁ SIÓDMY	
WIELKOPOLSKA I ZIEMIA LUBUSKA W SYSTEMIE MILITARNYM PAŃSTWA PRUSKIEGO I DRUGIEJ RZESZY W LATACH 1795-1918	201
<i>Karol Olejnik</i>	
7.1. Strategiczne znaczenie Ziemi Lubuskiej dla Prus do roku 1870	201
7.2. Wielkopolska w systemie militarnym Prus i Rzeszy do roku 1918	212
ROZDZIAŁ ÓSMY	
WIELKOPOLSKA W PLANACH STRATEGICZNYCH NIEMIEC I ROSJI NA PRZEŁOMIE XIX I XX WIEKU	221
<i>Wiesław Bolesław Łach</i>	
8.1. Niemiecki plan wojny	221
8.2. Rosyjski plan wojny	226
ROZDZIAŁ DZIEWIĄTY	
WIELKOPOLSKA W OKRESIE WALKI O GRANICE PAŃSTWA POLSKIEGO W LATACH 1918-1919	229
<i>Karol Olejnik</i>	
9.1. Sytuacja w Wielkopolsce w latach 1914-1918	229
9.2. Walki powstańcze o wyzwolenie Wielkopolski do 15 stycznia 1919 roku	237
9.3. Walki powstańcze w okresie od 16 stycznia do 16 lutego 1919 roku	249
ROZDZIAŁ DZIESIĄTY	
WIELKOPOLSKA W SYSTEMIE OBRONNYM II RZECZYPOSPOLITEJ	261
<i>Andrzej Aksamitowski</i>	
10.1. Wielkopolska w planach obronnych w latach 1919-1930	261
10.2. Dawne fortyfikacje Prus i ich reorganizacja w II Rzeczypospolitej	265
10.3. Twierdza „Poznań” i jej znaczenie w II Rzeczypospolitej	270
10.4. Założenia polskiego planu fortyfikacyjnego na 1939 rok	273
10.5. Charakterystyka umocnień stałych zachodniej granicy Polski	283
10.5.1. Umocnienia linii Warty i Widawki	283
10.5.2. Umocnienia Wielkopolski	285
ROZDZIAŁ JEDENASTY	
KAMPANIA WRZEŚNIOWA 1939 ROKU W WIELKOPOLSCE	291
<i>Andrzej Aksamitowski</i>	
11.1. Ugrupowanie armii polskich w obronie granicy zachodniej	291
11.2. Przygotowania i obrona wysuniętych pozycji na obszarze Wielkopolski	294
11.3. Oddziały ochotnicze w obronie Wielkopolski	297
11.4. Armia „Poznań” w bitwie nad Bzurą (9-22 września 1939 roku)	299
ROZDZIAŁ DWUNASTY	
DZIAŁANIA MILITARNE W ŚRODKOWO-ZACHODNIEJ POLSCE ORAZ NA OBSZARZE WIELKOPOLSKI I ZIEMI LUBUSKIEJ W 1945 ROKU	311
<i>Henryk Stańczyk</i>	
12.1. Sytuacja polityczno-wojskowa w Europie i na obszarze Polski na początku 1945 roku	311
12.2. Plan operacji 1 Frontu Białoruskiego	314
12.3. Niemieckie plany powstrzymania radzieckiej ofensywy na kierunku berlińskim	316
12.4. Przebieg działań 1 Frontu Białoruskiego w pierwszym etapie operacji	319

ROZDZIAŁ TRZYNASTY	
ARMIA RADZIECKA W WIELKOPOLSCE I NA ZIEMI LUBUSKIEJ	333
PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ	
<i>Cezaryn Szkuła</i>	
ROZDZIAŁ CZTERNASTY	
MILITARNE DZIEJE WIELKOPOLSKI I ZIEMI LUBUSKIEJ	367
PO DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ	
<i>Sławomir Sadowski</i>	
14.1. Odzyskanie Wielkopolski i włączenie Ziemi Lubuskiej do państwa polskiego.	367
Aspekty polityczne, gospodarcze i militarne	
14.2. Wielkopolska i Ziemia Lubuska w systemie militarnym Polski w latach 1945-1989	384
ROZDZIAŁ PIĘTNASTY	
SIŁY ZBROJNE REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC	397
<i>Andrzej Podkowski</i>	
15.1. Charakterystyka geopolityczna regionu	397
15.1.1. Rys historyczny niemieckiej państwowości	397
15.1.2. Strategiczne i militarne aspekty potencjału gospodarczego i ludnościowego	400
15.2. Bezpieczeństwo kraju	403
15.2.1. Ustrój polityczny a bezpieczeństwo narodowe Republiki Federalnej Niemiec	403
15.2.2. Konstytucyjno-prawne podstawy systemu obronnego Republiki Federalnej Niemiec	404
15.2.3. Niemiecka strategia wojskowa	406
15.2.4. Siły zbrojne w systemie społecznym Niemiec – koncepcje wychowania, dyscypliny i stosunków międzyludzkich w armii	410
15.3. Siły zbrojne Republiki Federalnej Niemiec	422
15.3.1. Kierowanie siłami zbrojnymi RFN	422
15.3.2. Siły lądowe	427
15.3.3. Siły powietrzne	430
15.3.4. Siły morskie	433
15.3.5. Siły szybkiego reagowania	436
15.3.6. Żandarmeria Wojskowa	437
PODSUMOWANIE	439
RECAPITULATION	443
BIBLIOGRAFIA	447
INDEKS OSOBOWY	453
INDEKS GEOGRAFICZNY	461
WYKAZ MAP	473